

סימן תרסה

הרב חנן קבלן

דיין בבד"ץ "משפט וצדק"

בני ברק

אם אשה אומרת פסוק המתחיל ומסתיים בשמה בסוף התפלה

הנה ראשית זאת לדעת, כי סגולה זאת של הפסוקים שיזכור את שמו כשישאלו בזמן חבוט הקבר, לא נמצאת היא, לא בדברי המקובלים והפוסקים הידועים, לא לזכרים ולא לנקבות, ואם נכון הדבר, היה מגלה זאת האר"י או הרש"ש בבחינת אל תמנע טוב מבעליו, וגם הבא"ח לא זכר זה. אלא בא ברמז הרומז ברש"י בספר מיכה ו על הפסוק קול ה' לעיר יקרא ותושיה יראה שמך וכתב רש"י (ויש אומרים שאין זה רש"י) מכאן שכל מי שאומר בכל יום מקרא המתחיל ומסיים כמו שמתחיל ומסיים שמו התורה מצילו מגיהנם ע"כ. וכן ראיתי באליה רבה סי' קכ"ב או"ק ג' שכתב בשם הב"י טוב לומר פסוק א' מן התורה פסוק א' מהנביא ופסוק א' מהכתובים שמתחיל ומסיים בשמו ע"ש, וחפשתי לא מצאתי בשום מקום בב"י דבר זה ואולי אין זה ב"י אלא ר"ת של ספר אחר, ונראה שמדברי רש"י הנז', שאבו זאת סדור נהורא השלם, והקשל"ה, וכן עוד אחרונים הובאו בכף החיים סי' קכ"ג אות י"א. ומשם נתפשט בסדורים. וגם בזה אני חפשתי בשל"ה ובקצור השל"ה סגולה זאת ולא מצאתיה וכל הספרים המציינים את הסגולה הזאת כותבים זאת בשם השל"ה או קיצור השל"ה ואין להם מקור אחר.

וישנם סדורי תפילה דפוסים ישנים, שהיה כתוב בהם סגולה שלא ישכח שמו ליום הדין וכו' כ"כ בסדור נהר שלום. והנה חלום. שהיה כתוב, כ"כ בסדור נה"ש, והמדפיסים חשבו סדור נה"ש להרש"ש, ופתחו הר"ת נהר שלום להרש"ש, וצ"ל נהורא השלם. וכמדומני שכך שמעתי ממרן רה"י נר"ו עצמו לפני שנים רבות, או כתב זאת באיזהו מקומן וכאמור.

וכתב מהרח"ו ז"ל בהקדמה ט' בשער הגלגולים: כי מדת הגלגול נוהגת באנשים הזכרים ולא בנשים

לכבוד עורכי הירחון החשוב "יתד המאיר".

השלום והברכה.

חן חן על עבודתכם המסורה והעריכה המסודרת תמיד מדי חדש בחדשו מקבל אני את החוברת אשריכם מזכי הרבים ותברכו מפי עליון על כך!

ברצוני להוסיף על דברי גיסי הגאון מרן ראש הישיבה רבי מאיר מאזוז נר"ו אע"פ שאין צריך הוא לי ולדכוותי. בענין מה שכתב בירחון תמוז עמוד 47, הפסוק שנשים לא אומרות בסיום תפילת שמונה עשרה משום שאין להם עון שז"ל או משום בטול תורה.

ודברי מרן רה"י נר"ו נאמנו מאוד, ואפשר דגם לא שמיע ליה וגם לא ס"ל שנשים יאמרו פסוק של השם שלהם מטעם זה, וכמו שראיתי בספר ישן קטן הכמות ורב האיכות בשם "בן ציון" לר' יוסף בן אלימלך מברלין עיר טורבין ומצוין עליו שהודפס בשנת "ישלח עזרך מקודש ומציון יסעדך" לפ"ק ושם כתב עניני הסגולות ובכללם כתב פסוקים לסדר שמות אנשים בלבד ולא של נשים ונקרא בשם תיקון חיבוט הקבר. ונראה שס"ל שלנשים אין חיבוט הקבר.

אלא מה שכתב מרן נר"ו, משום שאין להם וכו', לכא' אין זה לאחר המח"ר מדויק, דהנשים יש להם מסוג זה העון, הלא בספרתם השעה"כ דף נ"ו ע"ג, בא"ח ז"ל פר' פקודי, והר"י פתאיה ז"ל ועי' עוד בכף החיים סי' רלט או"ק ג', ואכמ"ל בזה. ולכן הם צריכות לקרא ק"ש שעל המטה, אם כי לא אותו עון ממש כמו האיש, אלא בדומה לו. אבל דל מהכא עון שז"ל, דישנם עבירות אחרות שאולי עושות, וגורמות שהקלי' נדבק בהם, וצריכות חבוט הקבר כמו האיש.

אלא נראה לי שהוכחה לדבריו נר"ו שאין לנשים חבוט הקבר, מדברי מהרח"ו ז"ל.

טעמא כיון שלא צריכות ללמוד תורה וממילא לא יודעות פסוקים אבל כדי למרק עונותיהם במקום זה ע"י שיכנסו לגיהנם ויענשו ממרקים עונותיהם שם וכמו שכתב מהר"ח ז"ל. וזהו מה שכתב רש"י הנז' בסוף דבריו, "התורה מצילו מגיהנם". ולנשים אין תורה וכאמור, ולכן פטורות מחבוט הקבר.

ואמותינו הקדושות, ובפרט מבני עדות המזרח, הרבה מהן שלא ידעו גם לקרא. משום שאינם חייבות לדעת לקרא וגם אין להן איסור שלא ידעו לקרא וללמוד, וא"כ אין להן לכא' הגנה מפני חיבוט הקבר כמו אצל הגברים שיש להם לימוד תורה ומצוות, וקוב"ה לא עבד דינא בלא דינא, לכן נלע"ד שלא צריכות הנשים לסגולה זאת, ומעלת הפסוק כסדר של הסגולה היא כמעלת אמירת פסוק בתהלים בעלמא.

וזה סוד פסוק דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת ר"ל האנשים המגלגלים אבל והארץ, שהם הנשים הנקראות ארץ כנודע לעולם עומדת ואינם חוזרים בגלגול ע"כ, ע"ש. וכן חזר ע"ז בהקדמה כ' ע"ש. ובגלל העונות שעשה האדם בעוה"ז, נדבקים הקלי' ולא נפרדים ממנו, ומטעם זה שוכח את שמו וחובטים בו כדי להפריד הקלי' ממנו שיוזכר שמו, וככל שעשה עבירות והכעיס את בוראו, כן ידבק חזק הקלי' ויסורי חבוט הקבר אח"כ יגדלו. אבל ת"ח או אנשים צדיקים שהתייחסו בזה העולם, יסורי נפש או גוף, או עסקו בתורה מתוך צער ודוחק וכו', הקלי' נפרד ממנו מיד בקלות ללא יסורין. וכל זה משמע משער הגלגלים שם.

אמנם, נשים אינם פטורות מעונש, וגם בהם נדבק הקלי' ומה אלו אף אלו, ע"ז כתב מהר"ח ו' שם בהקדמה ט' הנז', וז"ל: אבל הנשים שאינם עוסקות בתורה יכולים להכנס בגיהנם למרק עונותיהם ואינם צריכים להתגלגל ע"ש, כלומר לנשים אין עונש הגלגול ונראה שגם לא חבוט הקבר דזיל בתר

יהי רצון שדברי תורה אלו יהיו לרפואת מרן רה"י רבי מאיר נר"ו בן כמסאנה זצ"ל

בשורה טובה לשוחרי התורה עם צאתו לאור של הספר החשוב "נשמע קולם" - קבלה והלכה

לביאור היחס הנכון שבין "פסיקת ההלכה" לבין "חכמת הקבלה"
מעוטר במכתבי הסכמה מאת גדולי הפוסקים והמקובלים שליט"א
מאת הגאון הרב שמעון ללוש שליט"א

ניתן להשיג (במחיר מיוחד) אצל הרב המחבר, בטל': 050-4132532 / 03-9097056

הופיע ויצא לאור הספר הנפלא "אבידת אחיד"

לקט הלכות השבת אבידה, מבוארים לפרטיהם, ממקורם בגמ' ובפוסקים, עד
אחרוני זמנינו שליט"א, עם דוגמאות להלכה למעשה, ועם נספחים מיוחדים.

מאת הגאון הרב אליהו טובי שליט"א

ניתן להשיג אצל הרב המחבר, בטל': 03-5702214